

ENDURSKIN

livstrygging
fyri gangandi



ff HADIN FYRI
FIRÐULTRYGD

**Keypið
føroyskar
toilett-
og køksrullur**



Setið peningin
i

FØROYA SPARIKASSA

Máluráðgjafir

Restorffs

Bryggjari
tlf. 14728

svarar eisini aftan á
kl. 17.

Kappingarføri og marknaðarføring mugu ganga hond í hond



sjónarmið

Ídag

Tryggvi Johansen, sendi-
fulltrúi í Keypmannahavn

I Sosialinum 2. juli er viðgerð av evninum »marknaðarføring«, har blaðið hevur prát við Heðin Samuelsen, handilsskúlastjóra, og Hans Jørgen Laursen, bankastjóra.

I høvuðsheitum eri eg samdur við tí, ið fært verður fram, men meti, sum ein teirra, ið skuldi havt ávisar fyrirtreytir fyri at út-tala seg, at nakað lætt er farið um evnið.

At marknaðarføring er eins neyðug og kanska truplari at gjøgnumføra enn nógv annað i samband við tað at framleiða vør-una og fáa hana út til brúkaran eru vit samdir um. Og at tað frá føroyskari síðu hevur verið vistur marknaðarføringini ein sum heild ov litil ansur soleiðis.

Symptomatiskt er tað soleiðis — sum tilskilað verður — at bert hendinga virkir hava sölufólk, og at ongin ráðgeving i marknaðarføring finst her á landi. At bött eigur at verða um hetta er eyðsæð.

Ein kundi hinvegin av onkrum av tí, ið verður fært fram, fingið ta fatan, at um ein bert fær tann partin, sum eitur marknaðarføring i eina betri legu, eru allir aðrir spurningar hjá føroyska idnaðinum loystir samstundis. Vuppi!

Men soleiðis er tað nú einaferð ikki, tíverri. Og serliga ikki sum viðurskiptini eru i løtuni. Vit

skulu leita til onnur og nógv meira elementir fyribrigdi til tess at finna orsøkirnar til, at føroysk virkir hava trupulleikar at selja vørur sínar. Tað er nevniliga i løtuni kappingarføringum sum bilar, og tað i stórum.

Sjálvt á heimamarknaðinum hava føroysk virkir torført við at gera seg galdandi. Tað hoyra vit um dagliga. Hetta hóast virkini i stóran mun sleppa undan tolli áa rávørum, maskinum etc. og at verjutollur er á flestøllum lidnum vørum, ið eisini verða framleiddar i Føroyum. Eftir mínum tykki sigur hetta alt um støðuna sum hon er.

Ti er tað eyðsæð, at ein loysn á hesum spurningi er neyðug aðrenn vit av álvara kunnu tosa um eina meira aktiva marknaðarføring. Samanrenningini kostnaður/eftirvirkur eigur at verða vistur nógvur ansur i komandi tíð. Ikki fyrr enn hesin spurningur er greiddur, kunnu vit av álvara fara at nýta tíð, kreftir og pening uppá marknaðarføring. Og hetta er serliga galdandi hvat sølu útføring viðvíkur.

At føroyski virki hinvegin hvat góðsku viðvíkur eru fult á jøvnum fœti við onnur er ongin ivi um. Eitt gott dømi um hetta eru tær eftirhondini mongu vørurnar, i framleiddar verða her á landi til fiskivinnuna og fiskiðnaðin. Á ávisum økjum eru vit »suveren-



I Sjónarmiðnum vísir Tryggvi Johansen á, at seinastu árin hava føroysk virki luttikið á fleiri solu fremjandi tiltøkum sum t.d. i Bretlandi, haðani myndin er. Sendi fulltrúin heldur, at tað bilar meira við kappingarføringum enn marknaðarføringini

ir» og her hevur kostnaðarfaktorurin litið á síga. Men tíverri reingir hetta ikki heildarmyndina.

Tað er ikki rætt, tá óbeinleidis verður sagt, at onki verður gjørt fyri at marknaðarføra vørur okkara. Seinastu árin hava vit soleiðis havt sokallaðar »idnaðarvikur« her heima og útført hava vit luttikið á fleiri framsýningum, har møguleikin fyri at fingið nakað burtúr hevur verið mettur rimuligur. Men við fáum undantøkum er litið komið burtúr. Antin ti kappingarføringum hevur bílað ella ti vit ikki hava kunnað fylgt við vørmenningarliga. Sostatt má eisini setast inn á hesum seinna økinum.

Men á serliga einum øki — einum ógvuliga tydingarmiklum øki — tykist ljós vera fyri stavn. Fatanin millum vinnulivsfolk av hvat skal til fyri at liva upp til tíðarinnar krav — og uppá longri sikt yvirлива — er allarseinastu tíðina vörðin alt meira greið. Fyri bert fáum árum síðani var torført at tosa við fólk um t.d. marknaðarføring og tydingin av eini slikari.

Orsøkirnar til broyttu uppfatnana? Fyrst og fremst broyttu umstøðurnar fyri vinnulivið — neyðvæðighedsens lov — men óivað eisini vaksandi streymurin av upplýsingum og vaksandi talið av ungum folki við ávisum

fyrirtreytum og sum siggja hvat skal til, um vit eisini framvirk skulu gera okkum vónir um at halda ein rimuligan livifót.

Flestu teirra vita, at radikalar broytingar skulu til og at vit ongantið ov skjótt eiga at fyrirreika okkum til tey broyttu krav, ið framtíðin kemur at seta. Og at idnaðurin og útflutningur av idnaðarvørum má geva ein nógv størri part til landshúsarhaldið enn higartil kann ein i samlaðu myndini ikki siggja burtur frá.

Ætlanin við hesi viðmerking var bert at visa á, at ein økt marknaðarføring i sær sjálvum ikki er nokur loysn fyri vinnulivið, men at aðrar fortreytir samsundis mugu broystast meðan aðrar hinvegin eru við at verða broyttar. Tað er nú einaferð soleiðis at ymsu líðini hanga saman og bert kunnu virka fullvæl um tey virka saman. M.a. kappingarføring og marknaðarføringini bilar, men i løtuni ti fyrra meira enn ti seinna. Latið okkum ti seta inn har fyrst og annars framvirk lata hesar og aðrar neyðugar fortreytir ganga hond i hond til tess at tryggja okkum so góðar møguleikar sum tilber til tess at kunna framleiða og selja/útflýta so nógvur føroyskar idnaðarvørur sum møguligt.

Norðurlandahúsið — og hvat so?

Nú er so norðurlandahúsið komið, og henda glæsiga borg liggur so fægur i Havn.

Fyri fólk i Føroyum, ið fáast við mentunararbeiði, kann ikki sigast annað enn, at hetta er eitt stórt framstíg.

Ramman er komin, og uppgávan verður nú at fylla hesa rammu, soleiðis at tað verður til gleði og gagn fyri tað fólk, ið her býr — og um øll Norðanland.

I samband við vigsluna av húsinum, er nógv sagt og skrivað, og er tað i samband við hetta, at eg

skal loyva mær at gera nakrar fáar viðmerkingar.

Um eg ikki havi misskilt nakað — so er húsið ætlað i stóran mun til sjónleikarframsøslur, og skal tað nokk vísa seg at vera væl-egnað til tað. Men tá ið tað kemur til »presentatiónina« av húsinum, tykir mær, at her haltar ikki so litið.

Um vit fyrst hyggja at »Audhumla« nr. 1 - 1983 — so stendur her at lesa um Grímu — positivt, sjálvt um ein kann seta fingurin á okkurt har, sum ikki er heilt beint. Og tað skínur tyðuliga ígjøgnum

greinina, at áhugaleikur — amatorsjónleik — ikki verður roknað fyri nakað, og at yrkisleikarar eru tað einasta »saligggjend«.

Eg skal ikki siga eitt ringt orð um Grímu. Áhugaleikarar hava havt stóra gleði av Grímu — men er tað ikki eisini soleiðis, at Gríma hevur havt gleði av áhugaleikarum?

Og tá ið skrivað verður um sjónleik i Føroyum — hvi ikki taka alt við? Tað skuldi ikki verið so langt at farið og skrivað um tað verandi og virkna sjónleikarfelagið i Havn? Og

hvat við tí størsta bólk i sjónleikarum i Føroyum — nevniliga Meginfelag áhugaleikara Føroya — MAF. Ikki eitt orð.

Tað tykir mær lögdi, at hetta er gjørt soleiðis, og eg kann ikki lata vera við at halda, at tað eru fólk i Føroyum, sum við vilja royna at sáa split imillum sjónleikarar og bólk i Føroyum — fólk sum ikki sjálvi luttaka i hesum arbeiði.

Síðani sóu vit i sjónvarpinum eina sending i samband við vigsluna. Og henda sending var eisini »misvisandi«. Ein rugva um Grímu — men ikki eitt orð um MAF. Tá ið ein

veit, at formaður i MAF, Gulla Øregaard, hevði samrøðu við viðkomandi kvinnu frá sjónvarpinum, so verður hetta bara strikað. Var tað kanska tí, at tað ikki rættuliga eydnadist tíðindafólkunum at fáa MAF-formannin at siga nakað negativt um eitt nú Grímu og ella húsið?

Samrøða var við Olivur Næss, og kom Olivur inn á nakað, sum er ógvuliga áhugavert, at húsið nú sjálvt skal til at føra fram sjónleik i Føroyum. Olivur var greiður og góður, og tað sama kann sigast um Gunnar Hoydal og samrøðurnar við fólk i Kvívík

var eisini áhugavert, men at fáa nokur orð frá formanninum i størsta bólk i sjónleikarum i Føroyum — MAF — nei, tað fingi vit ikki loyvi til.

Húsið er komið — og ramman skal nú fyllast, men vit sum fáast við áhugaleik eiga ikki at vera bangin fyri hesum. Vit eiga at taka hetta sum nakað positivt og sum eina avbjóðing.

Tó fram um alt. Vit skulu vera vakni — og ansa eftir hvussu ramman verður fyllt. Hetta er altavergerandi, um tað fer at eydnast við húsinum.

Jógvan E. Ósa